

ІННОВАЦІЙНЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО ЯК ДРАЙВЕР ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ КРАЇНИ

Тема є актуальною на сучасному етапі розвитку економіки нашої країни, оскільки інноваційна діяльність допомагає підприємствам розвиватися, створювати нові продукти та послуги і виходити на нові ринки. Сучасні підприємства, які впроваджують інновації, здатні швидше реагувати на зміни у попиту та підвищувати продуктивність [2]. Інноваційне підприємництво націлене на створення та використання нових технологій, продуктів, послуг і методів управління [3]. Впровадження інновацій дозволяє підприємствам зменшувати витрати, підвищувати ефективність виробництва і пропонувати споживачам нові рішення.

Економічне становище українських підприємств нині є різним. Багато з них стикаються з проблемами фінансування, обмеженими ринками збуту, високими витратами на ресурси та нестачею сучасних технологій [1]. Інші підприємства успішно впроваджують нові підходи і збільшують обсяги виробництва та продажу. Як видно з рис. 1, протягом аналізованого періоду кількість інноваційно активних підприємств в Україні зростала (збільшилася з 2283 до 4136 одиниць), а частка таких підприємств у загальній кількості зросла з 8,5 % до 14,1 %, що свідчить про поступове підвищення інноваційної активності бізнесу та посилення ролі інновацій у розвитку національної економіки. [4]

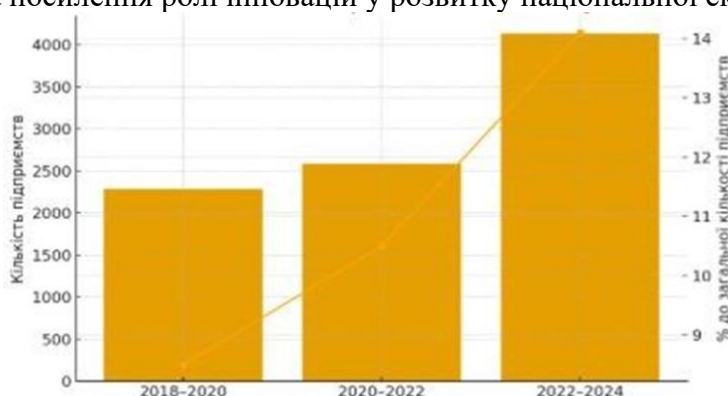

Рис. 1. Кількість інноваційно активних підприємств та їх частка до загальної кількості підприємств

Джерело: складено автором за даними [4].

Інноваційне підприємництво виступає потужним драйвером економічного зростання країни. Активна діяльність молодих компаній та розвиток стартапів забезпечують появу конкурентоспроможних продуктів, розширення експортного потенціалу, створення робочих місць і підвищення рівня добробуту населення, стимулюючи тим самим динамічний розвиток національної економіки. Проте, можна виділити ряд факторів, які негативно впливають на інноваційну діяльність українських підприємств, зокрема це «нерозвинутість інформаційної інфраструктури, недостатній рівень нормативно-правового регулювання, ресурсні обмеження, прогалини у сфері безпеки та конфіденційності даних, дефіцит кваліфікованих фахівців, недостатній рівень компетентності майбутніх користувачів, низький рівень цифрової культури, значна вартість проєктів, що передбачають використання цифрових технологій» [5, с. 104].

Виходячи із вище означеного, велике значення для розвитку інноваційного підприємництва мають інвестиції, адже без достатнього фінансування навіть перспективні проєкти залишаються на стадії ідей. Для розвитку бізнесу потрібні програми підтримки, гранти та приватні інвестиції. Бізнес-ангели, венчурні фонди та державні гранти дозволяють

підприємствам проходити початкові етапи розвитку і виходити на міжнародні ринки, що підвищує можливості зростання та залучення капіталу. Державна підтримка допомагає підприємствам модернізувати виробництво, застосовувати нові технології та розширювати бізнес [3]. Цифровізація, розвиток технопарків та бізнес-інкубаторів дають можливість компаніям реалізовувати власні проєкти і підвищувати ефективність роботи. Впровадження нових технологій, таких як автоматизація, цифрові платформи та штучний інтелект, підвищує продуктивність, скорочує витрати і дозволяє компаніям залишатися конкурентними на внутрішньому та міжнародному ринках [1].

Розвиток інноваційного підприємництва має соціальний ефект, адже сприяє створенню нових професій, підвищенню рівня зайнятості і доходів населення, що впливає на стабільність економіки і підвищення добробуту громадян. В свою чергу, підготовка спеціалістів для роботи в інноваційній економіці дає змогу підприємствам впроваджувати нові рішення і розвивати виробництво. Освіта, що розвиває технологічні навички та підприємницьке мислення, допомагає формувати професійні кадри для сучасного бізнесу. Співпраця бізнесу, науки і держави дозволяє швидше реалізовувати наукові розробки на практиці, що забезпечує підприємствам доступ до нових технологій і сприяє розвитку економіки в цілому.

Таким чином, інноваційне підприємництво допомагає залучати інвестиції, підвищувати продуктивність підприємств та розвивати економіку країни. Воно стимулює створення нових продуктів, послуг і робочих місць, що сприяє зростанню економіки та підвищенню добробуту населення.

Загалом, розвиток інноваційного підприємництва є стратегічним напрямом для формування конкурентоспроможної економіки. Воно забезпечує трансформацію традиційних бізнес-моделей, сприяє впровадженню цифрових технологій і формує середовище, у якому зростає значення знань, креативності та гнучкості управління. Саме інноваційна активність підприємств стає основою для формування економіки, що здатна адаптуватися до глобальних викликів, мінімізувати ризики та ефективно використовувати ресурси. Підтримка інновацій має відбуватися не лише через фінансування, але й через створення сприятливого правового поля, розвиток інфраструктури та стимулювання партнерства між бізнесом, освітою і державою.

Подальший розвиток інноваційного підприємництва в Україні потребує системного підходу — удосконалення інструментів державної підтримки, стимулювання венчурного капіталу, посилення взаємодії між науковими установами та підприємствами. Важливо також формувати культуру підприємництва, орієнтовану на новаторство, ризик і технологічний прогрес. Лише за таких умов інновації зможуть стати рушійною силою сталого економічного зростання, сприяючи не лише підвищенню продуктивності, а й зміцненню позицій України на світовому ринку.

Перелік посилань:

1. Андропова О. Ф. Трансфер технологій як інструмент реалізації інноваційної діяльності: Монографія. К.: Кондор, 2007. 356 с.
2. Блауг М. Управління інноваціям: Україна та зарубіжний досвід: Монографія. К.: Вікторія, 2011. 312 с.
3. Коберник І. В. Підприємництво в Україні: динаміка розвитку та роль стандартизованих рішень. Журнал стратегічних економічних досліджень. 2024. Т. 6, № 3. С. 25–31. URL: <https://jrn1.knutd.edu.ua/index.php/jseconres/article/view/1764>
4. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/>
5. Сафонік Н. П. Інноваційно-цифровізаційні тенденції розвитку підприємств в сучасних умовах. *Розвиток економіки та бізнес-адміністрування: наукові течії та рішення*: зб. матеріалів II Міжнар. наук.-практ. конф. (21 жовтня 2021 р., м. Київ). Т. 2. К.: НАУ, 2021. С. 102–105.